

ЧЕРКАСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ

вул. Байди Вишневецького, 36, м. Черкаси, 18000, тел.(0472) 36-02-82
e-mail: finck@ukr.net, fin_mvck@dfp.ck.ua, код ЄДРПОУ 38764629

21.10.26 № 391/633-40

На № _____ від _____

Департамент дорожньо-транспортної
інфраструктури та екології

Експертний висновок

до проекту рішення міської ради «Про внесення змін до рішення міської ради від 18.12.2025 № 91-50 «Про затвердження Програми розвитку пасажирських перевезень на 2026-2030 роки»

Департаментом фінансової політики розглянуто проект рішення та за результатами розгляду повідомляємо наступне.

Поданим проектом рішення пропонується збільшити обсяг фінансового ресурсу у 2026 році на 3 000,0 тис.грн по заходу «компенсація пільгового проїзду».

Необхідно зазначити, на сьогодні, бюджет Черкаської міської територіальної громади є збалансованим за доходами та витратами. У разі внесення змін до законодавчих актів, які збільшують витрати бюджету до проекту рішення подаються пропозиції щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

При цьому, станом на 01.10.2026 року до бюджету Черкаської міської територіальної громади недоотримано доходів у сумі 380,9 млн. грн до плану на відповідний період 2026 року, з них, доходів загального фонду - 276,1 млн грн, доходів спеціального фонду – 104,8 млн грн.

На сьогодні динаміка надходжень податків і зборів до бюджету Черкаської міської територіальної громади свідчить про зменшення фінансового ресурсу бюджету та очікується поглиблення ситуації щодо невиконання затверджених планових показників.

Також, проектом рішення *передбачається забезпечення справедливого відшкодування вартості пільгових перевезень як комунальному, так і приватному транспорту.*

Проект рішення містить два механізми відшкодування витрат за рахунок коштів місцевого бюджету автомобільному транспорту (приватний транспорт), а саме:

- відшкодування вартості пільгового проїзду;
- відшкодування різниці між фактичним розміром собівартості кілометра для автобусів, що мають підвищену собівартість проїзду та його економічно обґрунтованим розміром. Наведена в проекті рішення формула для такого відшкодування потребує додаткових обґрунтувань та розрахунків, даний механізм надає перевагу визначеним автобусам та призводить до незацікавленості в наданні якісних платних послуг, так як недоотримані доходи від перевезення платних пасажирів будуть відшкодовуватися за рахунок місцевого бюджету. Крім того, слід зазначити що напрямок та захід програми наведений в Таблиці 1, а саме, «компенсація пільгового проїзду» не відповідає змісту зазначеного механізму відшкодування.

Відшкодування приватним перевізникам, що надають послуги з перевезення громадян у міському транспорті призведе до суттєвого збільшення видатків на транспортні послуги за рахунок коштів місцевого бюджету (для забезпечення перевезень автомобільним транспортом у 2026 році – 3,0 млн грн, у 2027 році – 50,0 млн грн, у 2028 році – 60,0 млн грн, у 2029 році – 70,0 млн грн, у 2030 році – 80,0 млн грн), при цьому не зменшить відшкодування за транспортні послуги КП «Черкасиелектротранс», які розраховуються відповідно до кілометрів пробігу, а не кількості перевезених пасажирів (у 2026 році – 217,0 млн грн, у 2027 році – 290,0 млн грн, у 2028 році – 300,0 млн грн, у 2029 році – 320,0 млн грн, у 2030 році – 330,0 млн грн).

Крім того, слід зазначити, що відповідно до кредитного договору між КП "Черкасиелектротранс" та Європейським банком реконструкції та розвитку від 03.12.2025 підприємством планується залучити кредит в сумі 16,0 млн євро під гарантію Черкаської міської ради для реалізації проекту «RLF Проект модернізації громадського тролейбусного транспорту у м. Черкаси». Відповідно до витрат на надання транспортних послуг електротранспортом за рахунок коштів місцевого бюджету будуть враховуватися витрати на погашення та обслуговування кредиту, що також значно збільшить навантаження на місцевий бюджет.

За наявною в департаменті фінансової політики інформацією виконавчим комітетом Черкаської міської ради відповідно до рішень від 07.03.2023 № 260 та від 31.05.2016 № 677 встановлено право безоплатного проїзду у міському електричному транспорті членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників і Захисниць України; учнів шкіл, професійно-технічних училищ та студентів вищих навчальних закладів денної форми навчання I-IV рівнів акредитації.

В той же час право на безоплатний проїзд інших категорій громадян встановлених державою на підставі законодавчих, нормативно-правових актів належить до повноважень держави. Відповідно до статті 143 Конституції України у разі передання органам місцевого самоврядування окремих повноважень держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків. Наразі на органи місцевого самоврядування чинним законодавством покладено обов'язки щодо надання встановлених державою пільг без відповідного фінансування. При цьому на розгляді Верховної Ради України знаходиться проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг відповідно до якого пільги, передбачені законодавчими актами в частині безоплатного проїзду надаються за рахунок субвенції з державного бюджету на здійснення державних програм соціального захисту у визначених Кабінетом Міністрів України порядку та розмірах.

Звертаємо увагу, що забезпечення реалізації державної політики та політики міської влади з питань соціального захисту населення, виплати компенсацій та інших пільг, передбачених законодавством та міськими програмами відноситься до повноважень Департаменту соціальної політики відповідно до Положення про департамент соціальної політики Черкаської міської ради, затвердженого рішенням Черкаської міської ради від 18.09.2025 № 86-3. В той же час згідно проекту рішення виконавцем заходів з компенсації пільгового проїзду визначено Департамент дорожньо-транспортної інфраструктури та екології.

Враховуючи викладене, пропонуємо врахувати зазначені зауваження при розгляді даного проекту рішення.

Директор департаменту
Шпак Наталія, 33-77-96

Тетяна ХАРЕНКО